

Kartläggning av kommunernas arbete med föräldrastödjande insatser 2011

Sammanfattning

Under hösten 2011 genomförde Statens folkhälsoinstitut en kartläggning av arbetet med föräldrastöd i landets kommuner. Intervjuer med nyckelpersoner från totalt 102 kommuner visar att kommunerna kommit en bra bit på väg när det gäller att prioritera och utveckla det lokala föräldrastödet.

I hälften av kommunerna är föräldrastöd en högt till mycket högt prioriterad fråga. Det finns en budget för övergripande/samordnande arbete med föräldrastödsfrågor, och det genomförs kartläggningar av behov och efterfrågan på föräldrastöd.

Resultaten visar även att den regionala samordningen, likväl som samverkan mellan olika kommuner, ligger på en hög nivå och bedöms fungera på ett bra sätt. En övervägande majoritet av de svarande kommunerna erbjuder något strukturerat föräldrastödsprogram. Det program som fått överlägset störst spridning är Örebro Preventionsprogram (ÖPP), som erbjuds i nära 70 procent av kommunerna. Efter ÖPP kommer Vägledande samspel (ICDP), The Community Parent Education Program (COPE), Kommet för föräldrar och Familjeverkstan som erbjuds i ungefär 40 procent av kommunerna. I snitt erbjuds fyra olika föräldrastödsprogram i de svarande kommunerna.

Kartläggningen har även försökt ge svar på om det finns skillnader mellan de kommuner som fått del av regeringens strategi för ett utvecklat föräldrastöd (projektkommuner och samverkanskommuner) och övriga kommuner när det gäller det föräldrastödjande arbetet. Resultaten pekar på att projektkommuner och aktiva samverkanskommuner utmärker sig i positiv bemärkelse med bl.a. högre grad av samverkan och ett bredare utbud av föräldrastödsprogram. Dessa kommuner har även i högre utsträckning en budget avsatt för föräldrastöd för år 2012. Eftersom detta är den första mer omfattande kartläggningen av föräldrastödsarbetet i Sverige så är det dock svårt att uttala sig om detta är direkta effekter av satsningen och stimulansmedlen, eller om projektkommunerna redan var mer aktiva innan satsningen.

Bakgrund

Föräldrastöd är av regeringen ett prioriterat område. Regeringen har tagit fram en nationell strategi för ett utvecklat föräldrastöd – En vinst för alla (Socialdepartementet, 2009). Målsättningen med strategin är att via föräldrar främja barns hälsa och positiva utveckling. Strategin är tänkt att stimulera många olika aktörer på flera arenor att hitta hållbara modeller för samverkan kring stöd och hjälp till föräldrar i deras föräldraskap. Strategin betonar vikten av att stödet bygger vidare på befintliga strukturer, främjar samverkan och skapar förutsättningar för föräldrar att mötas. Utgångspunkten är ett universellt förebyggande föräldrastöd, det vill säga att alla föräldrar erbjuds samma möjligheter till stöd och hjälp. En rad aktiviteter har initierats som ett led i regeringens strategi. Statens folkhälsoinstitut har exempelvis, på regeringens uppdrag, fördelat 140 miljoner kronor i stöd till 21 kommunala utvecklingsprojekt via tre olika regeringsuppdrag. Under perioden 2010–2013 ska de i samverkan med forskningslärosäten utveckla och utvärdera kommunala strategier för föräldrastöd. En majoritet av utvecklingsprojekten samverkar i sin tur med en rad andra kommuner vilket innebär att drygt 70 kommuner på ett eller annat sätt är involverade i satsningen.

Syfte

Ett övergripande syfte med denna kartläggning är att få ökad kännedom om föräldrastödsarbetet på lokal (i viss mån även regional) nivå. Ett delsyfte är även att undersöka om det finns skillnader mellan de kommuner som fått del av regeringens satsning (projektkommuner och samverkanskommuner) och övriga kommuner när det gäller det föräldrastödjande arbetet – dvs. kan vi se effekter av regeringens satsning? Ambitionen är att genomföra denna undersökning årligen under några års tid, för att kunna göra en bedömning över utvecklingen på sikt.

Metod

Undersökningen är genomförd av Nordanalys AB på uppdrag av, och i samarbete med, Statens folkhälsoinstitut. Samtliga projektkommuner ingick i urvalet, tillsammans med ett slumpmässigt urval av 40 st. samverkanskommuner samt ett slumpmässigt urval av 40 st. övriga kommuner, med hänsyn tagen till storlek/geografi. Urvalet har sedan kompletterats med urval av ytterligare tio stadsdelar inom de tre storstadsregionerna, med hänsyn tagen till sociodemografiska förhållanden.

Undersökningen genomfördes med hjälp av telefonintervjuer med nyckelpersoner inom kommunerna med en övergripande bild av föräldrastödjande aktiviteter på lokal nivå. Telefonintervjuerna är genomförda under perioden 23/11–16/12, 2011. Totalt genomfördes intervjuer med nyckelpersoner från 102 kommuner, vilket motsvarar 35 procent av landets kommuner. Svarsfrekvensen baserat på bruttourvalet är 92 procent. Intervjuformuläret omfattade totalt 36 frågor som berörde områden som prioritering och kunskapsnivå när det gäller föräldrastöd, strukturer och former för föräldrastödsarbetet på lokal och regional nivå samt specifika föräldrastödsmetoder som erbjuds på kommunal nivå.

Resultat från kartläggningen presenteras i första hand som andelar (procent) för samtliga svarande kommuner, i viss mån även som andelar uppdelat på projektkommuner, samverkanskommuner och övriga kommuner. Resultatet för samverkanskommunerna redovisas i vissa fall uppdelat på ”aktiva” samverkanskommuner med hög grad av engagemang i projektet (A), samverkanskommuner med lägre grad av engagemang (B) och övriga samverkanskommuner där bedömning av graden av engagemang saknas (ospecificerad). I viss mån beskrivs även regionala skillnader.

Resultat

Nedan presenteras en sammanfattning av de viktigaste resultaten från undersökningen.

Strukturer för föräldrastöd

Hur är kunskapsnivån i kommunen när det gäller att förstå betydelsen av att arbeta med föräldrastöd?

Den övergripande kunskapsnivån när det handlar om att förstå betydelsen av att arbeta med föräldrastöd bedöms av de svarande ligga på en tämligen hög nivå. Hälften av de tillfrågade anger att den är hög eller ganska hög, medan 40 procent svarar att den varken är hög eller låg. 10 procent av de tillfrågade anser att den är ganska låg. I projektkommuner och samverkanskommuner (A) uppges i något högre utsträckning att kunskapsnivån är hög eller ganska hög.

Vilken prioritet ges föräldrastödet?

Knappt hälften av de tillfrågade anger att arbetet med föräldrastöd ges hög eller ganska hög prioritet inom den kommunala organisationen. 44 procent anger att arbetet varken får hög eller låg prioritet, medan 6 procent anger ganska låg prioritet. I projektkommunerna svarar man att frågorna generellt sett har lägre prioritet, medan högsta prioritet anges i de ospecificerade samverkanskommunerna. Norrlandskommunerna anger en tydligt högre prioritet, framförallt jämfört med kommunerna i Götaland.

Görs det någon kartläggning av behov/efterfrågan på föräldrastöd?

Drygt hälften av de tillfrågade kommunerna uppger att de kartlägger behovet/efterfrågan när det gäller föräldrastödande insatser. Kartläggningen sker främst genom enkäter/intervjuer, men också via professionella kontakter med nätverk/samverkanspartner. Projektkommunerna och samverkanskommunerna (A) utmärker sig positivt med en andel ja-svar på 78 procent respektive 71 procent, vilket kan jämföras med 39 procent bland övriga kommuner. Om man ser till geografiska skillnader är andelen ja-svar (64 procent) tydligt högre i Götaland, framförallt i jämförelse med norra Sverige (35 procent).

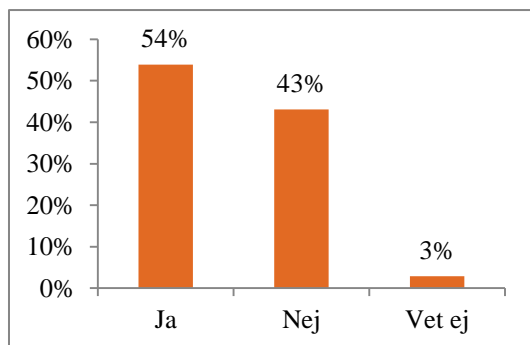

Diagram 1. Andel (%) kommuner som uppger att de kartlägger behov/efterfrågan på föräldrastöd. Kartläggning av kommunernas arbete med föräldrastöd 2011. Statens folkhälsoinstitut.

Hur mycket tid läggs på föräldrastödsarbetet?

Mindre än 10 procent av de svarande anger att deras tjänst omfattar heltid kopplat till föräldrastöd. Drygt hälften anger 25 procent eller mindre. Projektkommunerna har dock en betydligt högre andel som arbetar heltid eller mer än 25 procent med föräldrastöd. I knappt två tredjedelar av kommunerna finns det ytterligare minst en person som arbetar med

föräldrastödsfrågor på ett övergripande/samordnande plan. Andelen är ytterligare något högre i projektkommunerna och samverkanskommunerna (A).

Finns utarbetade policys och strategier?

En dryg tredjedel av de tillfrågade kommunerna anger att de har utarbetade strategier, exempelvis policy- eller strategidokument, för att samordna frågor/insatser kring föräldrastöd. I projektkommunerna är motsvarande andel två tredjedelar, medan den är tydligt lägre i samverkanskommunerna (både A och B). Större städer utanför storstadsregionerna utmärker sig också tydligt positivt. I de fall där den svarande arbetar heltid med föräldrastöd är också andelen som anger att det finns utarbetade strategier tydligt högre.

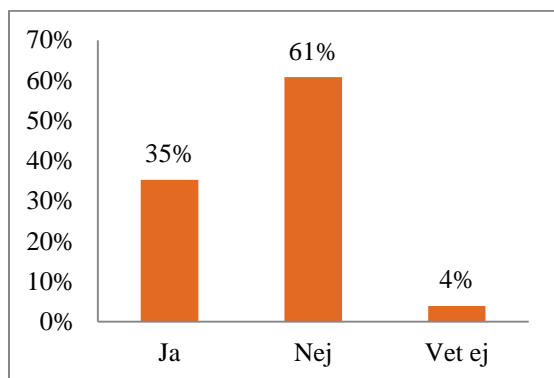

Diagram 2. Andel (%) kommuner som uppger att de har utarbetade strategier för att samordna frågor/insatser kring föräldrastöd. Kartläggning av kommunernas arbete med föräldrastöd 2011. Statens folkhälsoinstitut.

Finns särskild budget avsatt för övergripande/samordnade arbetet med föräldrastödsfrågor?

Knappt hälften av de tillfrågade kommunerna anger att det finns en särskild budget avsatt för 2012 för det övergripande/samordnade arbetet med föräldrastödsfrågor. I projektkommunerna är motsvarande andel 67 procent, medan det i samverkanskommunerna (A) bara är 29 procent som anger att det finns en särskild budget. Större städer (utanför storstadsregionerna) utmärker sig också med en högre andel (64 procent), medan motsatsen gäller för mindre kommuner i nära anslutning till storstadsregionerna där andelen ligger på 29 procent.

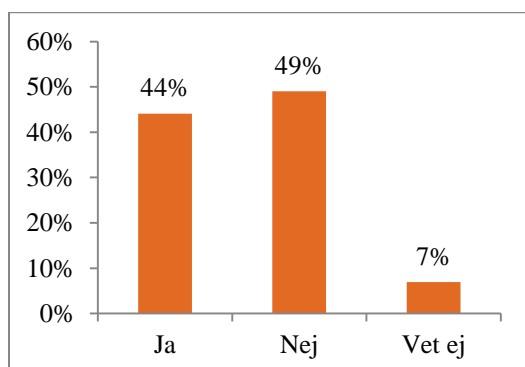

Diagram 3. Andel (%) kommuner som uppger att det finns budget avsatt för 2012 för övergripande/samordnade arbetet med föräldrastödsfrågor. Kartläggning av kommunernas arbete med föräldrastöd 2011. Statens folkhälsoinstitut.

Samverkan kring föräldrastöd

Finns formaliserad samverkan inom kommunala organisationen kring föräldrastödsfrågor?

Två tredjedelar av svarande kommuner anger att det finns en strukturerad/formaliserad samverkan inom den kommunala organisationen kring arbetet med föräldrastöd. I projektkommunerna är andelen 83 procent, medan ospecificerade samverkanskommuner (samverkanskommuner där bedömning av graden av engagemang saknas) utmärker sig i negativ riktning med en andel ja-svar på 33 procent. I kommunerna med en tjänst avsatt specifikt för föräldrastöd finns samverkan i nio av tio fall. I de kommuner där det finns uttalade policys för samordning av föräldrastödet är det en något högre andel som svarar att det finns strukturerade/formaliserade former för samverkan. En majoritet av de tillfrågade anger att samverkan generellt sett fungerar ganska bra eller bra. Endast 3 procent uppger att den fungerar ganska dåligt eller dåligt. De geografiska skillnaderna är generellt sett ganska små.

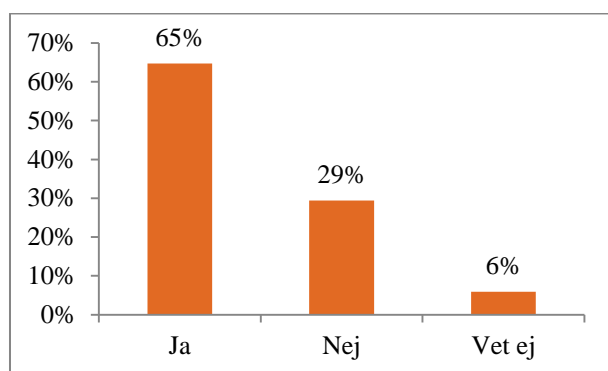

Diagram 4. Andel (%) kommuner som uppger att det finns strukturerad/formaliserad samverkan inom den kommunala organisationen kring arbetet med föräldrastöd. Kartläggning av kommunernas arbete med föräldrastöd 2011. Statens folkhälsoinstitut.

Finns samverkan med andra kommuner?

Sju av tio svarande anger att de samverkar kring föräldrastödsfrågor med annan/andra kommuner. Bland projektkommunerna är det 94 procent som svarar ja, medan det bland samverkanskommunerna varierar mellan 80 och 88 procent. I övriga kommuner ligger andelen på 46 procent.

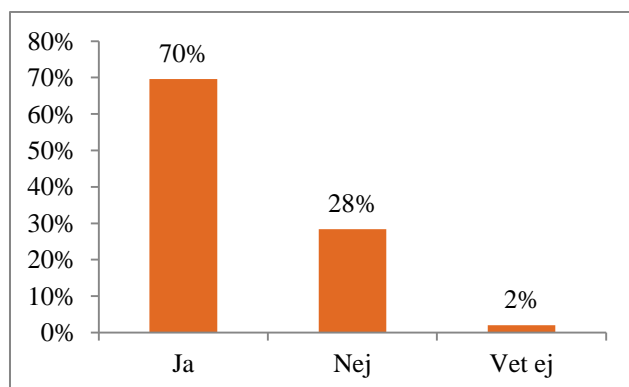

Diagram 5. Andel (%) kommuner som uppger att de samverkar kring föräldrastödsfrågor med annan/andra kommuner. Kartläggning av kommunernas arbete med föräldrastöd 2011. Statens folkhälsoinstitut.

Finns formaliserad samordning på regional nivå kring föräldrastödsfrågor?

I drygt hälften av fallen anges att det finns en formaliserad regional samordning kring frågor som handlar om föräldrastöd. Andelen ja-svar är allra högst bland samverkanskommunerna (B), med 90 procent. Större städer utanför storstadsregionerna utmärker sig också med en relativt sett hög andel (64 procent), medan motsatsen gäller för mindre kommuner i nära anslutning till storstadsregionerna, där andelen ja-svar bara är 29 procent.

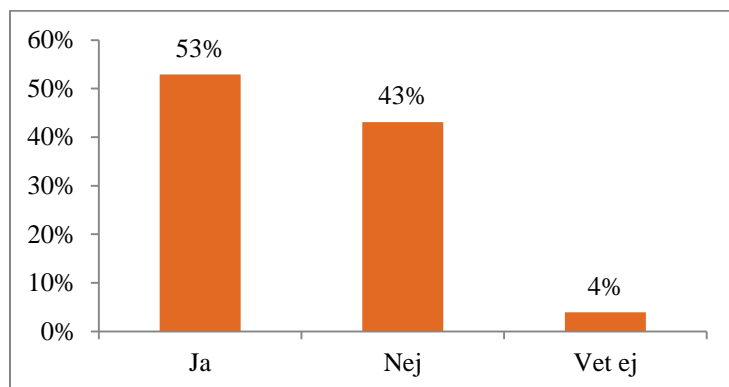

Diagram 6. Andel (%) kommuner som uppger att det finns en formaliserad regional samordning kring frågor som handlar om föräldrastöd. Kartläggning av kommunernas arbete med föräldrastöd 2011. Statens folkhälsoinstitut.

Föräldrastödsaktörer och insatser/verksamheter

Vilka aktörer arbetar med föräldrastöd?

Landstinget (ex. mödra- och barnhälsovårdens föräldragrupper) är utöver den kommunala organisationen den tydligaste aktören när det gäller aktivt arbete med frågor kring föräldrastöd, med en svarsandel på 76 procent. Men även studieförbunden och frivilligorganisationer har en relativt stor betydelse, vilket också gäller kyrkan. Samverkan med föreningslivet är också viktig. Projektkommunerna samverkar i högre grad med föreningslivet jämfört med övriga kommuner. Det gäller också i större kommuner utanför storstadsregionerna.

Vilka strukturerade föräldrastödsprogram erbjuds?

Kartläggningen visar att kommunerna i snitt erbjuder fyra föräldrastödsprogram. Örebro Preventionsprogram (ÖPP) är det föräldrastödsprogram som toppar listan (68 procent) bland de olika program som erbjuds. Ytterligare fyra program, Vägledande samspel (ICDP), The Community Parent Education Program (COPE), Kommet för föräldrar och Familjeverkstan, ligger på en tämligen hög svarsandel, mellan 37 procent och 45 procent. Endast 3 procent av kommunerna uppger att de inte erbjuder något föräldrastödsprogram alls. 17 procent uppger att de erbjuder annat föräldrastödsprogram än något av de vanligast förekommande programmen. Av de öppna svarsalternativen att döma så handlar detta oftast om "eget upplagda" program.

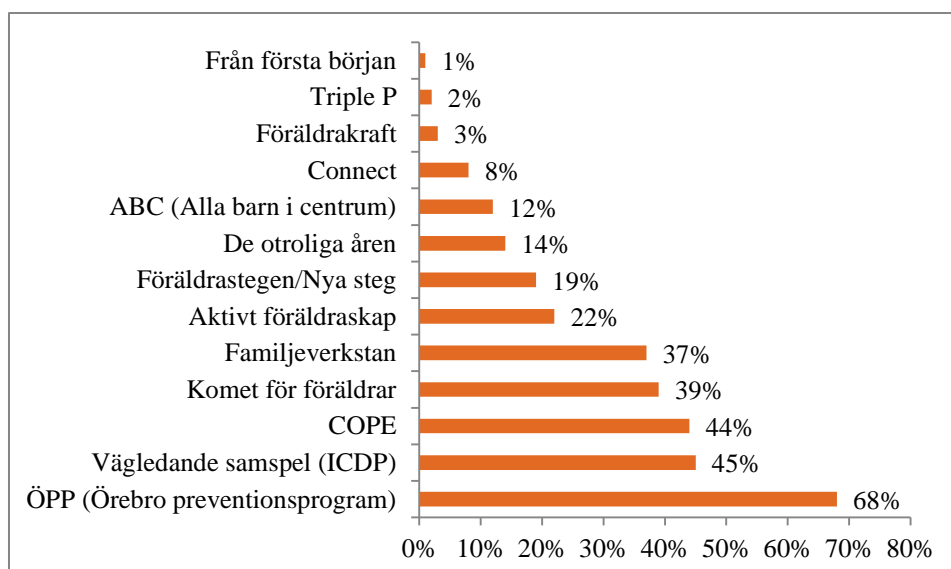

Diagram 7. Andel (%) kommuner som uppger att olika strukturerade föräldrastödsprogram erbjuds i kommunen. Kartläggning av kommunernas arbete med föräldrastöd 2011. Statens folkhälsoinstitut.

Hur stor andel av familjerna har deltagit i något föräldrastödsprogram?

Hela 31 procent svarar att de inte vet. De kommuner som ändå gör en bedömning hamnar inom intervallet 1–10 procent, där den genomsnittliga andelen hamnar på ca 5 procent. I kommuner med dedikerad föräldrastödsfunktion ligger den genomsnittliga andelen på 7 procent. Mindre kommuner utanför storstadsregionerna utmärker sig också med en något högre andel (6 procent) jämfört med övriga kommuner där andelen ligger inom intervallet 2–3 procent. I kommuner med strukturerad samverkan och strategier för samordning ligger andelen något högre än i övriga kommuner. En särskild budget har också en viss positiv påverkan.

Utbildning, uppföljning och marknadsföring av föräldrastöd

Finns personer lokalt eller regionalt som arbetar med utbildning i föräldrastödsprogram?

I ca två tredjedelar av kommunerna finns det regionalt och/eller lokalt personer som arbetar med utbildning i olika föräldrastödsprogram. Det faktiska antalet personer varierar stort och påverkas naturligtvis av hur stor den aktuella kommunen/regionen är. I projektkommunerna är det framförallt en mycket hög andel (78 procent) lokalt kopplade personer som arbetar med utbildning. Både de ospecificerade samverkanskommunerna och övriga kommuner är överrepresenterade när det gäller andelen nej-svar, vilket också gäller kommuner i nära anslutning till storstadsregionerna.

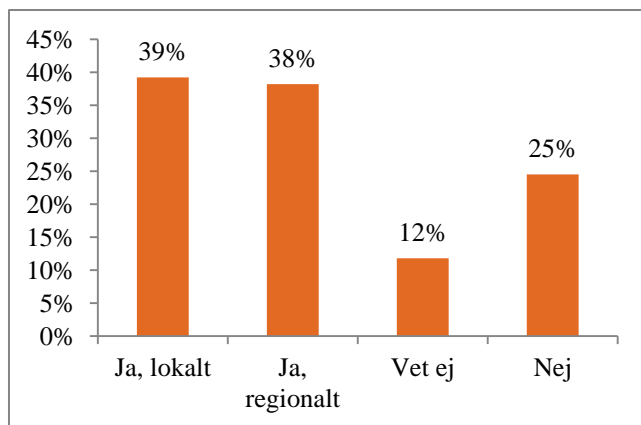

Diagram 8. Andel (%) kommuner som anger om det finns regionala och/eller lokala personer som arbetar med utbildning i olika föräldrastödsprogram. Kartläggning av kommunernas arbete med föräldrastöd 2011. Statens folkhälsoinstitut.

Sker något systematiskt uppföljningsarbete kring föräldrastödsinsatser?

I knappt hälften av kommunerna bedrivs ett systematiskt uppföljningsarbete kring föräldrastödsinsatser. I projektkommunerna är det 67 procent, vilket är en tydligt högre andel jämfört med alla övriga kommuner. Strategier för samordning och en särskild budget för föräldrastödsfrågor är positiva faktorer som bidrar till en högre andel utvärderingar.

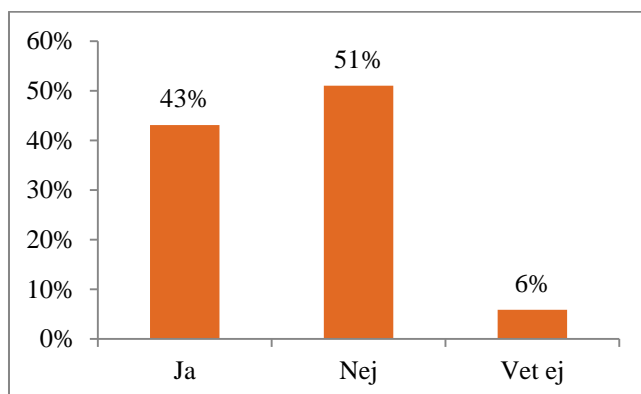

Diagram 9. Andel (%) kommuner som anger om det bedrivs ett systematiskt uppföljningsarbete kring föräldrastödsinsatser. Kartläggning av kommunernas arbete med föräldrastöd 2011. Statens folkhälsoinstitut.

Hur marknadsförs föräldrastödet till föräldrar?

Information via kommunens webbsida, följt av information i samverkan med förskolan/skolan är de två viktigaste informationskanalerna när det gäller att förmedla kunskap om föräldrastödjande insatser. I svarsalternativet ”annat” är annonser/media det dominerande svaret. Affischering/anslag och Facebook är också delvis återkommande svar. En tredjedel av kommunerna anger att man skickar broschyrer direkt hem till föräldrarna och i drygt 20 procent av kommunerna informeras också genom mödra- och barnhälsovården. Kommunens hemsida utmärker sig med än högre svarsandel för projektkommunerna och samverkanskommunerna (A), medan 100 procent av de ospecificerade samverkanskommunerna uppger att marknadsföringen sker via skolan/förskolan.

Skillnader mellan projektkommuner, samverkanskommuner och övriga kommuner

Sammantaget sker arbetet med föräldrastöd och föräldrastödjande insatser överlag på ett mer strukturerat och systematiskt sätt i projektkommunerna och i de aktiva samverkanskommunerna (A). Exempelvis uppger de svarande från projektkommunerna, och i viss mån även de aktiva samverkanskommunerna, i högre utsträckning än i övriga kommuner att man;

- kartlägger behov/efterfrågan på föräldrastödjande insatser.
- kan möta de behov och den efterfrågan som finns på föräldrastödjande insatser.
- har en budget avsatt för föräldrastöd för år 2012.
- samverkar inom och mellan kommuner och inom regionen kring föräldrastöd.
- samverkar med föreningslivet kring föräldrastödjande insatser.
- erbjuder ett brett utbud av olika föräldrastödsprogram.
- arbetar systematiskt med utvärdering av föräldrastödsprogram.
- avsätter lokala resurser för utbildning i olika föräldrastödsprogram.

Däremot upplever de svarande från projektkommunerna att både den generella kunskapsnivån, liksom den prioritet som frågorna har, är lägre inom den kommunala organisationen.

Diskussion och slutsatser

Ett övergripande syfte med denna kartläggning är att få ökad kännedom om föräldrastödsarbetet på lokal nivå. Strukturer för föräldrastödsarbete på regional nivå undersöks också i viss mån. Kartläggningen syftar även till att undersöka om det finns skillnader mellan de kommuner som fått del av regeringens satsning (projektkommuner och samverkanskommuner) och övriga kommuner när det gäller det föräldrastödjande arbetet – dvs. kan vi se effekter av regeringens satsning?

Eftersom detta är den första mer omfattande kartläggningen på nationell nivå, är det svårt att fullt ut bedöma vad som är ett bra eller önskvärt resultat.

Kartläggningen visar att många kommuner kommit en bra bit på väg när det gäller att prioritera och utveckla det lokala föräldrastödet. I hälften av kommunerna är föräldrastöd en högt eller mycket högt prioriterad fråga. Det finns också personer som har tid avsatt för att arbeta med föräldrastöd i de flesta kommuner, även om endast 10 procent av kommunerna har en person som arbetar heltid med frågan. Hälften av kommunerna har även en budget avsatt för 2012 för övergripande/samordnade arbete med föräldrastödsfrågor. Ungefär hälften av kommunerna genomför en kartläggning av behov/efterfrågan på föräldrastöd i kommunen.

Kartläggningen visar även att den regionala samordningen likväl som samverkan mellan olika kommuner, vilket är ett viktigt syfte med den nationella strategin, ligger på en tämligen hög nivå och bedöms överlag fungera på ett bra sätt. I vilken omfattning detta är en effekt av strategin i sig går inte helt entydigt att utläsa ur undersökningsresultatet.

Vad gäller mer konkreta föräldrastödsinsatser visar kartläggningen att strukturerade föräldrastödsprogram erbjuds i en stor majoritet av kommunerna. I genomsnitt snitt erbjuds fyra föräldrastödsprogram per kommun. Örebro Preventionsprogram (ÖPP) är det föräldrastödsprogram som har fått överlägset störst spridning. Programmet erbjuds i nära 70

procent av tillfrågade kommuner, följt av Vägledande samspel (ICDP), COPE, Komet för föräldrar och Familjeverkstan som erbjuds i ungefär 40 procent av tillfrågade kommuner. I jämförelse med en återkommande kartläggning, 2007–2009, av kommunernas alkohol- och drogförebyggande arbete där frågor om föräldrastödprogram finns med, verkar programmen ligga på ganska stabila nivåer över tid (Statens folkhälsoinstitut, personlig kommunikation 2012-02-27). ABC (Alla Barn i Centrum), Connect och Triple P (Programmet för positivt föräldraskap) är program som testas inom ramen för några av föräldrastödsprojekten och som därför inte inkluderats i tidigare mätningar. Programmen har dock fått relativt stor spridning på kort tid och ABC finns i 12 procent, Connect i 8 procent och Triple P i 2 procent av kommunerna.

Enligt en grov uppskattning bedöms i genomsnitt ca 5 procent av familjerna i en kommun ha deltagit i något av de vanligast förekommande föräldrastödsprogrammen under det senaste året. Om man utgår från SCB:s statistik som säger att det finns ungefär 1,02 miljoner familjer med barn i Sverige så skulle detta innebära omkring 48 000 deltagande familjer per år (nära hälften av en årskull om 100 000 barn). Denna fråga hade dock ett stort bortfall och är formulerad på ett sätt som gör att statistiken bör tolkas med försiktighet. Även om resultaten inte kan ses som direkt jämförbara p.g.a. olika undersökningsmetodik så är en försiktig tolkning att det har skett en kontinuerlig ökning av antalet deltagande familjer över tid. År 2004 beräknades exempelvis 1000 familjer per år delta i något föräldrastödsprogram för barn i åldrarna 2–9 och ytterligare ca 1000 familjer per år i föräldrastödsprogram för barn i åldrarna 10–15 (Lager, Guldbbrandsson, & Bremberg, 2007). År 2006 beräknades deltagandet i föräldrastödsprogram för föräldrar till barn i åldrarna 10–12 till ca 10 000 familjer per år, och år 2008 till ca 30 000. Motsvarande siffror för deltagande i föräldrastödsprogram för föräldrar till barn i åldrarna 2–9 var 3 000 år 2006 och 5 000 år 2008 (Lager & Bremberg, 2009). Dessa siffror ska dock tolkas med stor försiktighet.

Landstinget (mödra- och barnhälsovårdens föräldragrupper), studieförbunden, frivilligorganisationerna samt samverkan med föreningslivet är utöver den kommunala organisationen de tydligaste aktörerna när det gäller aktivt arbete med frågor kring föräldrastöd.

Slutligen visar kartläggningen att projektkommuner och aktiva samverkanskommuner utmärker sig i positiv bemärkelse. Föräldrastödsarbetet sker överlag på ett mer strukturerat och systematiskt sätt i projektkommunerna. Detta beror bl.a. på att man här i högre grad kartlägger behov/efterfrågan, har en högre samverkansnivå inom och mellan kommuner och i högre utsträckning bedömer att man kan möta de behov och den efterfrågan som finns på föräldrastödjande insatser. Dessutom har framförallt projektkommunerna ett totalt sett bredare utbud av olika föräldrastödsprogram, mer lokala resurser för utbildning i olika föräldrastödsprogram och arbetar i högre grad med systematisk utvärdering av föräldrastödsprogrammen. Däremot upplever de svarande från projektkommunerna att både den generella kunskapsnivån, liksom den prioritet som frågorna har, är lägre inom den kommunala organisationen. En tolkning till detta resultat kan vara att i dessa kommuner är kunskapen och engagemanget högre, vilket gör att den svarande upplever kunskapsglappet som högre i relation till sin omgivning.

Sammantaget kan man slå fast att projektkommunerna i allt väsentligt kommit längre än övriga kommuner när det gäller arbete med föräldrastöd. Detta gäller i viss utsträckning också samverkanskommunerna, då framförallt de aktiva (kategori A). Eftersom detta är den första mer omfattande kartläggningen är det dock svårt att uttala sig om det här är direkta effekter av satsningen och stimulansmedlen, eller om projektkommunerna redan var mer aktiva innan

satsningen. Ytterligare frågor som återstår att besvara är om trenden håller i sig. Kommer projektkommunerna att fortsätta ligga i framkant även när projekttiden och de ekonomiska medlen som följer satsningen är slut, och kan vi se några ringar på vattnet – sprider sig satsningen även till övriga kommuner? Kartläggningen visar även att en låg andel av kommunerna följer upp sitt föräldrastödsarbete, vilket tyder på ett behov av att öka kunskapen när det gäller betydelsen av att systematiskt följa upp det lokala förebyggande arbetet. Ytterligare kartläggningar på nationell nivå, samt fördjupad kartläggning av projektkommunerna, kommer förhoppningsvis att ge en tydligare bild.

Referenser

- Lager, A., & Bremberg, S. (2009). *Spridning av nya metoder för föräldrastöd i förskole- och skolåldern fram till år 2008* (A 2009:01).
- Lager, A., Guldbrandsson, K., & Bremberg, S. (2007). *Spridning av nya metoder för föräldrastöd under perioden 2005-2006*. Statens folkhälsoinstitut.
- Socialdepartementet. (2009). *Nationell strategi för ett utvecklat föräldrastöd : en vinst för alla*. Stockholm: Socialdepartementet.